

Hodnotenie a klasifikácia na odbornom výcviku v SOŠD Martin-Priekopa

Všeobecné informácie

Neoddeliteľnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu je kontrola a hodnotenie výkonov žiaka v rámci všetkých činností, ktoré vykonáva. Cieľom hodnotenia je poskytnúť žiakovi spätnú väzbu, prostredníctvom ktorej získava informácie o tom, ako danú problematiku zvláda, ako dokáže zaobchádzať s tým, čo sa naučil, v čom sa zlepšil a v čom má ešte nedostatky. Hodnotenie žiaka vychádza z jasne stanovených cieľov, konkrétnych kritérií, prostriedkov a metód hodnotenia, ktorými sa dá jeho výkon zmerať. Preto neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia musí byť aj konkrétny návod, ako má žiak postupovať, aby svoje nedostatky odstránil.

Základné zásady hodnotenia a klasifikácie sú zverejnené v Školskom vzdelávacom programe. Hodnotenie a klasifikácia na odbornom výcviku je dokument, ktorý nadväzuje na Metodický pokyn č. 21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl. Uvedené hodnotenie a klasifikácia platia v školskom roku 2023/2024. Sú s ním oboznámení všetci žiaci školy a ich zákonní zástupcovia, je zverejnený na internetovej stránke školy.

Hodnotenie a klasifikácia vo vyučovacom predmete odborný výcvik pre všetky ročníky a všetky študijné a učebné odbory

Súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu v strednej škole je systematické hodnotenie žiaka. Predmetom hodnotenia je úroveň dosiahnutých vedomostí a zručností podľa platných učebných osnov a vzdelávacích štandardov. Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu, pre ústne a písomné práce, praktické úlohy a cvičenia). Prípravu didaktických testov, cieľových otázok pre skupinové práce, súborných prác a frontálne skúšanie pripravuje majster odborného výcviku.

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa vykonáva priebežná a súhrnná klasifikácia žiaka. Priebežná klasifikácia sa uplatňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka. Súhrnná klasifikácia sa vykonáva na konci každého polroka. Majster odborného výcviku vedie evidenciu o každom hodnotení žiaka v elektronickej žiackej knižke a vo vlastnom klasifikačnom zázname. V priebehu školského roku zaznamenáva výsledky žiaka a jeho prejavy, aby mohol žiakovi poskytovať spätnú väzbu a usmerňovať výchovno-vzdelávací proces žiaka v zmysle jeho možností rozvoja a informovať zákonných zástupcov žiaka.

Pri klasifikácii výsledkov z odborného výcviku sa v súlade s požiadavkami výkonových štandardov, obsahových štandardov, učebných osnov stanovených v školských vzdelávacích programoch hodnotí:

- ✓ vzťah k práci a k praktickým činnostiam,
- ✓ osvojenie praktických zručností a návykov, zvládnutie účelných spôsobov práce,
- ✓ schopnosť spolupracovať pri riešení úloh,
- ✓ využitie získaných teoretických vedomostí v praktických činnostiach,

- ✓ aktivita, samostatnosť, tvorivosť, iniciatíva v praktických činnostiach, talent,
- ✓ kvalita výsledkov činností,
- ✓ organizácia vlastnej práce a pracoviska, udržiavanie poriadku na pracovisku,
- ✓ dodržiavanie predpisov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, ochrane pred požiarom a starostlivosť o životné prostredie,
- ✓ dodržiavanie stanovených termínov,
- ✓ hospodárne využívanie surovín, materiálov, energie,
- ✓ obsluha a údržba výrobných alebo laboratórnych zariadení a pomôcok, nástrojov, náradia a meradiel.

Výchovno-vzdelávacie výsledky z odborného výcviku sa klasifikujú podľa kritérií v primeranom rozsahu pre príslušný ročník štúdia:

Stupňom 1 – výborný

sa žiak klasifikuje, ak sústavne prejavuje kladný vzťah k práci, k praktickým činnostiam a k pracovnému kolektívu. Pohotovo, samostatne a tvorivo využíva získané teoretické poznatky pri praktickej činnosti. Ovláda zručnosti, spôsobilosti, ktoré požadujú výkonové štandardy, obsahové štandardy, učebné osnovy pre praktickú prípravu. Praktické činnosti vykonáva pohotovo, samostatne uplatňuje získané zručnosti a návyky. Bezpečne ovláda postupy a spôsoby práce, dopúšťa sa len menších chýb, výsledky jeho práce sú bez závažných nedostatkov. Účelne si organizuje vlastnú prácu, udržiava pracovisko v poriadku. Vedome dodržiava predpisy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a ochrane pred požiarom a aktívne sa stará o životné prostredie. Hospodárne využíva suroviny, materiál, energiu. Vzorne obsluhuje a udržiava výrobné pomôcky, nástroje, náradie a meradlá. Aktívne prekonáva vyskytujúce sa prekážky.

Stupňom 2 – chválitebný

sa žiak klasifikuje, ak prejavuje kladný vzťah k práci, k praktickým činnostiam a k pracovnému kolektívu. Samostatne, ale menej tvorivo a s menšou istotou využíva získané teoretické poznatky pri praktickej činnosti. Praktické činnosti vykonáva samostatne, v postupoch a spôsoboch práce sa nevyskytujú podstatné chyby. Výsledky jeho práce majú drobné nedostatky. Účelne si organizuje vlastnú prácu, pracovisko udržiava v poriadku. Vedome dodržiava predpisy o bezpečnosti ochrane zdravia pri práci a ochrane pred požiarom a stará sa o životné prostredie. Pri hospodárnom využívaní surovín, materiálu a energie robí malé chyby. Výrobné zariadenia obsluhuje a udržiava s drobnými nedostatkami. Prekážky v práci prekonáva s občasnou pomocou.

Stupňom 3 – dobrý

sa žiak klasifikuje, ak prejavuje vzťah k práci, k praktickým činnostiam a k pracovnému kolektívu prevažne kladne, s menšími výkyvmi. S pomocou majstra odborného výcviku uplatňuje získané teoretické poznatky pri praktickej činnosti. V praktických činnostiach sa dopúšťa chýb a pri postupoch a spôsoboch práce, potrebuje občasnú pomoc majstra odborného výcviku. Výsledky práce majú nedostatky. Vlastnú prácu organizuje menej účelne, udržiava pracovisko v poriadku. Dodržiava predpisy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a ochrane pred požiarom a v malej miere prispieva k tvorbe a ochrane životného prostredia. S pomocou majstra odborného výcviku je schopný hospodárne využívať suroviny, materiály a energiu. Pri obsluhu a údržbe výrobných zariadení a pomôcok, nástrojov, náradia a meradiel ho musí častejšie usmerňovať majstra odborného výcviku. Prekážky v práci prekonáva s častou pomocou majstra odborného výcviku.

Stupňom 4 – dostatočný

sa žiak klasifikuje, ak pracuje bez záujmu a vzťahu k práci, k praktickým činnostiam a k pracovnému kolektívu. Získané teoretické poznatky vie pri praktickej činnosti využiť len za sústavnej pomoci majstra odborného výcviku. V praktických činnostiach, zručnostiach a návykoch sa dopúšťa väčších chýb. Pri voľbe postupov a spôsobov práce sústavne potrebuje pomoc majstra odborného výcviku. Vo výsledkoch práce má závažné nedostatky. Prácu vie organizovať za sústavnej pomoci majstra odborného výcviku, menej dbá na poriadok pracoviska, dodržiavanie predpisov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a ochrane pred požiarom a taktiež o životné prostredie. Porušuje zásady hospodárnosti využívania surovín, materiálu a energie. V obsluhu a údržbe výrobných zariadení a pomôcok, prístrojov, nástrojov, náradia a meradiel sa dopúšťa závažných nedostatkov. Prekážky v práci prekonáva len s pomocou majstra odborného výcviku.

Stupňom 5 – nedostatočný

sa žiak klasifikuje, ak neprejavuje záujem o prácu a jeho vzťah k praktickým činnostiam a k pracovnému kolektívu nie je na potrebnej úrovni. Nevie ani s pomocou majstra odborného výcviku uplatniť získané teoretické poznatky pri praktickej činnosti. V praktických činnostiach, zručnostiach a návykoch má neakceptovateľné nedostatky. Pracovný postup nevládne ani s pomocou majstra odborného výcviku. Výsledky jeho práce sú nedokončené, neúplné, nepresné, nedosahujú ani dolnú hranicu predpísaných ukazovateľov. Prácu na pracovisku si nevie organizovať, nedbá na poriadok pracoviska. Neovláda predpisy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a ochrane pred požiarom a nedbá na ochranu životného prostredia. Nevyužíva hospodárne suroviny, materiál a energiu. V obsluhu a údržbe výrobných zariadení a pomôcok, prístrojov, náradia a meradiel má vážne nedostatky.

Postup pri hodnotení a klasifikácii prospechu žiaka

Podkladom pre súhrnnú klasifikáciu predmetu odborný výcvik sú:

- a) známky z ústnych odpovedí,
- b) známky z písomných prác
- c) známky z praktických úloh a cvičení,
- d) známky z projektov, ročníkových prác
- e) posúdenie faktorov a prejavov žiaka, ktoré majú vplyv na jeho školský výkon

Výsledný stupeň prospechu žiaka vo vyučovacom predmete odborný výcvik určí vyučujúci. V predmete, v ktorom vyučuje viac majstrov odborného výcviku, určia výsledný stupeň za klasifikačné obdobie príslušní majstri odborného výcviku po vzájomnej dohode.

Pri určovaní stupňa prospechu na odbornom výcviku na konci klasifikačného obdobia sa hodnotí kvalita práce a učebné výsledky, ktoré žiak dosiahol počas celého klasifikačného obdobia. Pritom sa prihliada na systematickosť v práci žiaka, na jeho prejavované osobné a sociálne kompetencie ako je zodpovednosť, snaha, iniciatíva, ochota a schopnosť spolupracovať, a to počas celého klasifikačného obdobia. Stupeň prospechu sa neurčuje na základe priemeru známok získaných v danom klasifikačnom období, prihliada sa k dôležitosti a váhe jednotlivých známok.

Ústna odpoveď - ústne prezentovanie osvojených poznatkov, pri ktorom sa kladie dôraz nielen na kvalitu osvojenia, ale aj na spôsob ich prezentácie v logických súvislostiach a ich aplikáciu v praktických súvislostiach.

Pri hodnotení ústnych odpovedí sa posudzuje:

- výslovnosť
- slovná zásoba
- plynulosť prejavu
- stavba viet
- kreativita žiaka
- pohotovosť - (vecná) argumentácia

Časový rozsah: 10 minút podľa náročnosti úlohy

Spôsob hodnotenia: /hodnotenú známku podľa stupnice/

Písomná odpoveď - testy, preverky, prezentácie

Pri hodnotení písomných odpovedí sa posudzuje:

- obsah a rozsah textu
- stavba a členenie textu
- gramatika
- slovná zásoba

Časový rozsah: 10 minút až – 6 hodín podľa náročnosti úlohy

Spôsob hodnotenia: /hodnotenú známku podľa stupnice/

Praktické úlohy a cvičenia

Časový rozsah: 10 minút až – 6 hodín podľa náročnosti úlohy

Spôsob hodnotenia: /hodnotenú známku podľa stupnice/

➤ **Popis technologického postupu**

Časový rozsah: 15 minút

Spôsob hodnotenia: /hodnotenú známku podľa stupnice/

➤ **Zhotovenie výrobku a vhodný výber materiálu**

Časový rozsah: 6 hodín podľa náročnosti úlohy

Spôsob hodnotenia: /hodnotenú známku podľa stupnice/

➤ **Dodržiavanie BOZP, čistota a hygiena na pracovisku**

Časový rozsah: 10 minút

Spôsob hodnotenia: /hodnotenú známku podľa stupnice/

➤ **Súborná práca**

Časový rozsah: 6 hodín podľa náročnosti úlohy

Spôsob hodnotenia: /hodnotenú známku podľa stupnice/

Projekty a ročníkové práce

Časový rozsah: podľa náročnosti zadania

Spôsob hodnotenia: /hodnotenú známku podľa stupnice/

Hodnotenie podľa klasifikačného poriadku		
Body	Percentá	Známka
100-90	100%-90%	výborný
89-75	89%-75%	chválitebný
74-50	74%-50%	dobrý
49-30	49%-30%	dostatočný
29-0	29%-0%	nedostatočný

Hodnotenie presnosti písania na klávesnici

Percento chýb	Percento presnosti	Známka
0,00 - 0,20	100,00 - 99,80	výborný
0,21 - 0,40	99,79 - 99,60	chválitebný
0,41 - 0,60	99,59 - 99,40	dobrý
0,61 - 0,80	99,39 - 99,20	dostatočný

Hodnotenie chýb v obchodných listoch:

Chyby vyjadrujeme v bodoch 1 – 3 – 5 - 10(malé – stredné – veľké – závažné chyby)

KLASIFIKÁCIA PÍSOMNOSTÍ

Známku výborný sa klasifikujú písomnosti, ktoré sú napísané bez chyby a preklepov, sú vzorne upravené podľa STN 01 6910 a sú bezchybné zo stránky obsahovej, vecnej, gramatickej i štylistickej.

Známku chválitebný sa klasifikujú písomnosti, v ktorých sú len malé chyby alebo menšie odchýlky od normalizovanej úpravy. Štylizácia je síce vhodná, ale nie dosť presná, jazykové chyby sú malé a možno ich opraviť.

Známku dobrý sa klasifikujú písomnosti, v ktorých sú neesteticky, na prvý pohľad viditeľne opravené väčšie strojopisné chyby, odchýlky od normalizovanej úpravy sú nápadné, štylizácia nejasná, jazykové chyby väčšie.

Známku dostatočný sa klasifikujú písomnosti, ktorých chyby sa nedajú ľahko opraviť, alebo ktoré majú také veľké odchýlky od predpísanej úpravy, že sa dajú v praxi použiť len s výhradami.

Známku nedostatočný sa hodnotia písomnosti, pri ktorých na prvý pohľad vidieť neznalosť úpravy, alebo obsahujú toľko chýb a takého charakteru, že sa nedajú vôbec opraviť, takže by sa v praxi nedali ani s výhradami použiť.

Okrem ústnych odpovedí, písomných odpovedí, praktických úloh a cvičení sa vo výslednom hodnotení zohľadňujú:

- ✓ kreativita a tvorivý prístup žiaka,
- ✓ aktivita žiaka na vyučovacej hodine,
- ✓ systematická a pravidelná príprava na vyučovanie,
- ✓ záujem o predmet.

Motivačné hodnotenie:

Známku hodnotíme aj:

- ✓ mimoškolské aktivity žiakov – vlastnú tvorbu,
- ✓ olympiádach, súťaže

Vzdelávacie výstupy sú zamerané aby žiak:

- Si osvojil praktické zručností a návyky a ich využitie,
- Preukázal vzťah k práci, pracovnému kolektívu, pracovným činnostiam, aktivitu, samostatnosť a tvorivosť,
- Preukázal kvalitu výsledkov zadaných činností,
- Zvládol efektívne spôsoby práce a organizáciu vlastnej práce ako aj pracoviska, udržiaval na pracovisku poriadok,
- Dodržiaval predpisy o BOZP a starostlivosť o životné prostredie,
- Hospodárne využíval suroviny, materiál, energiu, prekonal prekážky v práci,
- Zvládol obsluhu a údržbu laboratórnych zariadení, počítačovej techniky, používaných prístrojov, nástrojov a náradia, prekonal prekážky v práci,

Po ukončení posledného tematického celku pripraví majster odborného výcviku súbornú prácu na overenie komplexných vedomostí a získaných zručností žiakov. Zadanie v súbornej práci nesmie prevýšiť stanovenú úroveň vzdelávacích výstupov v jednotlivých tematických celkoch. Kritériá hodnotenia musia byť súčasťou zadania. Žiaci budú s nimi oboznámení.

Žiak má možnosť súbornú prácu na požiadanie opakovať, ak bol v prvom pokuse neúspešný. Termín opakovania súbornej práce sa dohodne medzi skúšajúcim a žiakom. Dosiahnuté výsledky súbornej práce sú významnou a neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia a uchovávajú sa za dobu štúdia žiaka.

Žiak má právo:

- vedieť, čo sa bude hodnotiť a akým spôsobom,
- dozvedieť sa výsledok každého hodnotenia,
- na objektívne hodnotenie.

Žiak je hodnotený:

- Minimálny počet známok v priebehu jedného mesiaca - 2 známky
- Minimálny počet známok za klasifikačné obdobie /½ rok/ - 10 známok

U žiakov, vykonávajúcich prax na prevádzkach, majster odborného výcviku konzultuje hodnotenie s inštruktorom prevádzky.

Žiak odovzdáva výkonový list majstrovi odborného výcviku vždy na konci príslušného mesiaca.

- Minimálny počet známok za klasifikačné obdobie /½ rok/ - 3 známky

Dochádzka a správanie neovplyvňuje hodnotenie dosiahnutých vedomostí a zručností žiaka.

Prekážky v klasifikácii žiaka:

- ✓ V prípade neúčasti žiaka na písomnej práci má každý žiak nárok na náhradnú písomnú prácu na základe ospravedlnenia od lekára alebo rodiča v súlade so školským poriadkom,
- ✓ Ak sa žiak nezúčastnil na písomnej práci z iných dôvodov, prípadne si chce dosiahnutý výsledok opraviť, má nárok na 1 opravnú písomnú prácu počas jedného polroku,
- ✓ V prípade bezdôvodného odmietnutia ústnej odpovede, písania písomnej práce, praktickej úlohy a cvičenia bude žiak klasifikovaný známkou nedostatočný,
- ✓ Žiak môže byť neklasifikovaný:
 - a) ak počas klasifikačného obdobia nie je možné získať dostačujúci podklad na hodnotenie a klasifikáciu žiaka, najmä z dôvodu dlhodobého ochorenia, hospitalizácie, tehotenstva a materstva, reprezentačných povinností (športovci), individuálny učebný plán,
 - b) ak dosiahol menej ako 5 známok za klasifikačné obdobie /½ rok/

Klasifikácia a hodnotenie žiakov so ŠVVP:

- Robí sa s prihliadnutím na stupeň poruchy, vyučujúci rešpektuje odporúčania psychologických vyšetrení žiaka,
- Vyberáme vhodné i primerané spôsoby hodnotenia,
- Uplatňujeme také formy a spôsoby skúšania, ktoré zodpovedajú schopnostiam žiaka a nemajú negatívny vplyv na jeho rozvoj a psychiku, aby žiak mal predpoklady preukázať lepšie výkony.